

*Obecné zastupiteľstvo v Veľká Ida. na základe ust. § 4 ods. 3 písm. f) a g) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), a ustanovenia § 19 zákona č. 470/2005 Z.z o pohrebníctve(ďalej len „zákon o pohrebníctve“)*  
**p r i j a l o všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa vydáva**

## **Prevádzkový poriadok pre pohrebiská na území obce Veľká Ida a časti obce Veľká Ida - Gomboš**

### **Čl. 1 Úvodné ustanovenia**

Úcta k pamiatke zosnulých a spoločenské poslanie pohrebísk ako verejných zdravotno-technických zariadení, určených k pietnemu pochovávaniu zosnulých, alebo k ukladaniu ich spolnených pozostatkov spôsobom, zodpovedajúcim zdravotným predpisom, prikazujú, aby pohrebiská boli udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým ľudským vzťahom, ale aj aby sa pri ich používaní dodržiavali zdravotné a iné právne predpisy /Z.z.SR č.470/2005./  
Prevádzkovateľom pohrebísk a Domu smútku v obci Veľká Ida a v časti obce Veľká Ida - Gomboš je Obec Veľká Ida. Prevádzkovanie pohrebísk zabezpečuje osoba s odbornou spôsobilosťou.

### **Čl. 2 Rozsah platnosti**

Tento prevádzkový poriadok upravuje prevádzku na všetkých verejných pohrebiskách-cintorínoch, nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Veľká Ida a v časti obce Veľká Ida – Gomboš.

### **Čl. 3 Prevádzka pohrebísk**

1. Prevádzkovateľom pohrebísk je obec, ktorá vykonáva prevádzku pohrebísk prostredníctvom povereného zamestnanca obce Veľká Ida.

### **Čl. 4 Služby poskytované prevádzkovateľom pohrebísk**

1. Prevádzkovanie pohrebísk zahŕňa najmä
  - a) výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou
  - b) pochovávanie
  - c) vykonanie exhumácie
  - d) správu a údržbu pohrebísk
  - e) správu a údržbu komunikácií a zelene na pohrebiskách
  - f) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebísk
  - g) iné činnosti priamo súvisiaceho s pohrebom, podľa všeobecnej potreby
  - h) prevádzkovanie chladiaceho zariadenia v domoch smútku zodpovedajúcemu požiadavkám v paragrafe 8, ods.3 písm. h)
  - i) dodržiavanie bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na pracovisku
2. Iné osoby môžu vykonávať práce uvedené v ods. 1 len so súhlasom prevádzkovateľa.

## **Čl. 5**

### **Povinnosti prevádzkovateľa pohrebísk a domu smútku**

Prevádzkovateľ pohrebísk je povinný:

- a) prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené:
  - listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystavením lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho
  - pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov
  - ak ide v súvislosti s úmrtím o podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní
- b) mať v domoch smútku vo Veľkej Ide a v časti obce Gomboš chladiace zariadenie na ukladanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov a vyhradený priestor na ich úpravu
- c) ukladať ľudské pozostatky do času pochovania len do chladiaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržiavanie teploty v rozmedzí 0 stupňov až 5 stupňov C.
- d) prevádzkovať pohrebiská v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebísk
- e) viesť evidenciu podľa paragrafu 21 Z.z. č. 470/2005
- f) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním
- g) zdržať sa styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu
- h) písomne informovať nájomcu o:
  - skutočnosti, že uplynula lehota, za ktorú bola nájomné zaplatené
  - dátume, ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť, ak mu je známa jeho adresa, súčasne túto informáciu zverejniť na mieste obvyklom na pohrebiskách.
- i) ak zistí, ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tleciu dobu primerane predĺžiť a na tento účel si vyžiadať posudok regionálneho úradu verejného zdravotníctva, na základe tohto posudku upraviť prevádzkový poriadok pohrebísk.

### **Režim údržby čistoty a dezinfekcie chladiaceho zariadenia:**

- prevádzkovateľ domu smútku vo Veľkej Ide, ako aj v časti obce Gomboš zabezpečuje dezinfekciu chladiaceho zariadenia podľa potreby pred apo vykonaní obradu dezinfekčnými prostriedkami / Jodonal, Savo, Chloramín, Perfarín/.
- Ak ide o uloženie pozostatkov, ktoré sú nakazené nebezpečnou chorobou, priestor v chladiacom boxe sa musí dezinfikovať pri každom použití.
- Pri práci v priestoroch chladiaceho zariadenia pracovníci používajú ochranné prostriedky / rukavice a pod./
- v chladiacom zariadení je miesto na uloženie 2 zosnulých – 1x vsúvací regál a 1x na samostatnom regáli na dne boxu v Dome smútku vo Veľkej Ide
- v chladiacom zariadení v Dome smútku Veľká Ida v časti obce Gomboš je 1 miesto na uloženie zosnulého
- V domoch smútku vo Veľkej Ide a v časti obce Gomboš sa nachádza prevádzkový denník chladiaceho zariadenia, v ktorom sa sleduje: teplota, doba uloženia zosnulého, názov pohrebnej firmy ktorá ho doviezla a evidenčné číslo pohrebného auta.

## **Čl. 6**

### **Pochovávanie**

1. O tom, na ktorom pohrebisku / či vo Veľkej Ide, alebo v časti obce Gomboš/ má byť pochované telo zosnulej osoby, rozhoduje ten, kto pohreb obstaráva (ďalej len „obstarávateľ pohrebu“).
2. Mŕtvy musí byť pochovaný spravidla do 96 hodín, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14 dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 3 písm. h) zákona č. 470/2005 Z.z., teda ak boli ľudské pozostatky uložené do mraziaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty pod -10 °C. Ak bola

vykonaná pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď po pitve. Ak bola pitva nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať len so súhlasom prokurátora alebo vyšetrovateľa, ktorý súhlas vydá po prehliadke a pitve bez odkladu.

3. Pochováva sa uložením ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku.
4. Ak ide o ľudské pozostatky cudzinca, obec je podľa odst.1 povinná bezodkladne oznámiť jeho úmrtie Ministerstvu zahraničných vecí SR, alebo príslušnej diplomatickej misii, alebo konzulárnemu úradu štátu, ktorému bol mŕtvym štátnym príslušníkom. Ak obec nedostane do 14 dní odo dňa úmrtia z Ministerstva zahraničných vecí SR alebo príslušnej diplomatickej misie, alebo z konzulárneho úradu štátu, ktorého bol mŕtvym štátnym príslušníkom, oznámenie o zabezpečení prevozu ľudských pozostatkov alebo súhlas na ich pochovanie na území Slovenskej republiky, musí obec ľudské pozostatky pochovať.

## Čl. 7

### Ukladanie tiel do hrobu a hrobky

1. Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby. **Tlecia doba** pre pohrebiská je stanovená na **20 rokov**.
2. Do jedného hrobu sa ukladajú spravidla len jedny ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky. Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminou nad rakvou bude najmenej 1,2 metra.
3. Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
4. Správca cintorína môže dať súhlas nato, aby do toho istého hrobu boli pochované dve osoby /manžel - manželka, rodič - dieťa/. Spoločný hrob nad sebou musí spĺňať podmienku hĺbky, spodný hrob musí byť prekrytý betónovou doskou.
5. Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
  - hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m, pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m.
  - dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody
  - bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m.
  - rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m.

## Čl. 8

### Ukladanie spopolnených pozostatkov

1. Spopolnením je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu, ktoré sa nachádza v Košiciach.
2. Spopolnené ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky (ďalej len „popol“) sa ukladajú podľa vôle zosnulého vyslovenej za života, alebo podľa želania obstarávateľa pohrebu v urne na pohrebiskách.

## **Čl. 9** **Exhumácia**

1. Pred uplynutím tlecej doby možno ľudské ostatky exhumovať na žiadosť:
  - a) orgánov činných v trestnom konaní,
  - b) obstarávateľa pohrebu alebo
  - c) blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo ak obstarávateľom pohrebu bola obec.
2. Žiadosť o exhumáciu musí mať písomnú formu a musí obsahovať:
  - a) posudok regionálneho úradu verejného zdravotníctva
  - b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
  - c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebísk, kde budú ľudské ostatky uložené.
3. Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal.
4. Exhumáciu vykonáva osoba, ktorá je odborne spôsobilá a má na túto činnosť súhlas RUVZ.

## **Čl. 10** **Užívanie hrobového miesta**

1. Hrobové miesto je miesto na pohrebiskách vo Veľkej Ide ako aj v časti obce Gomboš určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo na uloženie urny.
2. Právo užívať hrobové miesto vzniká na základe nájomnej zmluvy. Uzavretím nájomnej zmluvy prevádzkovateľ pohrebísk prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú; nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby stanovenej pre naše pohrebiská..
3. Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy majú dedičia; ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlásil ako prvý.
4. Prenajaté miesta na cintoríne vo Veľkej Ide ako aj v časti obce Gomboš pre občana, ktorý mal trvalý pobyt v obci Veľká Ida resp. v časti obce Gomboš je pre jeden hrob vrátane nad sebou 120,- Sk, pri použití panelov ďalších 500,- Sk t.j. spolu 620,- Sk. V prípade dvojhrobov vedľa seba je poplatok za miesto 240,- Sk, pri použití panelov ďalších 1000,- Sk. Prenajaté miesto na cintoríne vo Veľkej Ide ako aj v časti obce Gomboš pre občanov, ktorí nemali v obci trvalé bydlisko je možné len so súhlasom Obecného úradu a za jednorázový poplatok 3000,- Sk, uhradený vopred na účet Obecného úradu. Nájomné za hrobové miesto je 20 rokov.
5. Za uloženie urny 3,32 € do existujúcej hrobky s platným povolením, v prípade vypršania platnosti nájomnej zmluvy aj kvôli urne musí predĺžiť prenájom.
6. Prevádzkovateľ vedie evidenciu voľných hrobových miest, ako i situačný plán pohrebísk a na požiadanie umožní osobám, aby do nich nahliadli.
7. Právo na užívanie hrobového miesta sa preukazuje:
  - evidenciou správcu pohrebísk alebo potvrdením o zaplatení poplatku za prepožičanie miesta, alebo zmluvou o zapožičaní hrobového miesta
  - písomnou nájomnou zmluvou a potvrdením o zaplatení nájomného.

## **Čl.11** **Výpoveď nájomnej zmluvy**

- 1) Prevádzkovateľ pohrebísk nájomnú zmluvu vypovie, ak
  - a) závažné okolnosti na pohrebiskách znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na ďalšiu dobu,
  - b) sa pohrebiská zruší

- c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.
- 2) Ak prevádzkovateľ pohrebísk vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) a b) musí zabezpečiť so súhlasom nájomcu iné hrobové miesto na vlastné náklady.
- 3) Prevádzkovateľ pohrebísk je povinný písomne upozorniť na vypovedanie nájomnej zmluvy a výpoveď doručiť najmenej tri mesiace predtým, keď uplynie lehota, na ktorú ja nájomné zaplatené
- 4) Ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebiskách.
- 5) Ak prevádzkovateľ pohrebísk vypovedal nájomnú zmluvu podľa odseku 1 písm. c) a nájomca je známy, výpovedná lehota sa uplynie jeden rok odo dňa, odkedy nebolo zaplatené nájomné. Nájomca do jedného roka je povinný odstrániť príslušnú hrobku inak ho prevádzkovateľ pohrebísk odpredá na dražbe.
- 6) Ak prevádzkovateľ pohrebísk vypovedal nájomnú zmluvu podľa odseku 1 písm. c) a nájomca nie je známy, uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota sa uplynie päť rokov odo dňa, odkedy nebolo zaplatené nájomné. Prevádzkovateľ pohrebísk ponechá po túto dobu príslušného hrobu na mieste s označením, že ide o päťročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebísk predá na dražbe.

## Čl. 12

### Povinnosti prevádzkovateľa pohrebísk

1. Prevádzkovateľ pohrebísk je povinný

**a)** prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho, alebo pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov. Ak v súvislosti s úmrtím existovalo podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.

**b)** prevádzkovať pohrebiská v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebísk

**c)** viesť evidenciu pohrebísk podľa § 21 zákona č. 470/2005 Z.z.

**d)** umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním,

**e)** zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkví a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,

**f)** písomne informovať nájomcu o

1. skutočnosti, že uplynie lehota, za ktorú bolo nájomné zaplatené,

2. dátume, ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť, ak mu je známa jeho adresa; súčasne túto informáciu zverejniť na mieste obvyklom na pohrebiskách,

**g)** ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tleciú dobu primerane predĺžiť a na tento účel si vyžiadať posudok úradu verejného zdravotníctva; na základe posudku následne upraví prevádzkový poriadok pohrebísk,

**h/** Spôsob vypovedania nájomnej zmluvy a doručenie výpovede upravuje paragraf 25 zák. č.470/2005 Z.z. O pohrebníctve.

## Čl. 13

### Povinnosti nájomcu pri starostlivosti o prepožičané miesto

1. Užívateľ je povinný udržiavať prepožičané miesto v riadnom stave.

2. Ak správa pohrebísk zistí nedostatky v starostlivosti o prepožičané miesto, vyzve užívateľa, aby ich v primeranej lehote odstránil. Ak sa tak nestane alebo nie je známa adresa oprávneného alebo ak je nebezpečenstvo z omeškania, urobí správa pohrebiska potrebné opatrenia na náklady oprávneného.
3. Zvädnuté alebo ináč znehodnotené kytice, vence a iné netrvanlivé ozdoby je správa pohrebísk oprávnená z jednotlivých hrobov aj sama odstrániť. Užívateľ miesta sa môže so správou pohrebísk dohodnúť o odplatnom udržiavaní prepožičaného miesta.
4. Komunálny odpad na cintoríne sa zbiera do veľkokapacitného kontajnera, ktorého vývoz je zmluvne uzatvorená s firmou zabezpečujúci odvoz odpadu v obci

#### **ČL. 14** **Evidencia na pohrebiskách**

Evidencia hrobových miest musí obsahovať:

- a/ meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené
- b/ miesto a dátum jej narodenia a úmrtia, rodné číslo
- c/ dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta
- d/ záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou
- e/ meno a priezvisko, adresu miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu, ak ide o fyzickú osobu, obchodné miesto, sídlo a identifikačné číslo nájomcu, ak ide o právnickú osobu
- f/ dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu
- g/ údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy

#### **Čl. 15** **Doba sprístupnenia pohrebísk verejnosti.**

1. Pohrebisko/á sú verejnosti prístupné:  
v období od 16. apríla do 15. októbra: denne od 08.00 hod. do 20.00 hod.  
v období od 16. októbra do 15. apríla: denne od 08.00 hod. do 18.00 hod.  
v deň Pamiatky zosnulých, vrátane predchádzajúcej soboty a nedele: od 07:00 hod do 21:00 hod.
2. Správca pohrebísk môže v odôvodnených prípadoch obmedziť prístup verejnosti na pohrebisko. Exhumácia bude vykonaná bez prístupu verejnosti.
3. Sprístupnenie pohrebiska iným osobám v súvislosti s uskutočňovaním prác mimo stanovenej doby je možné po dohode s prevádzkovateľom.
4. Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko dovolený len v sprievode dospelých osôb.
5. Návštevníci sú povinní pohrebisko opustiť pred uplynutím stanovených otváracích hodín bez osobitného upozornenia správcom.

#### **Čl. 16** **Správanie sa na pohrebiskách**

1. Návštevníci pohrebiska sú povinní správať sa na pohrebiskách primerane k piete miesta, zdržať sa konania, ktorým by rušili pokoj zomrelých, dôstojnosť obradov pri pochovávaní, alebo ktoré by urážalo pozostalých. Predovšetkým je zakázané správať sa hlučne, odhadzovať odpadky mimo vyhradených miest a poškodzovať hroby a ich príslušenstvo, ako i ostatné zariadenie pohrebísk.
2. Do areálu pohrebisk sa zakazuje vodiť zvieratá.

3. V areáli pohrebísk sa zakazuje fajčiť, požívať alkohol, alebo iné omamné látky. Osobám pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok sa vstup na pohrebiská zakazuje.
4. Odpad je možné odkladať len na miestach alebo v nádobách určených prevádzkovateľom.
5. V areáli pohrebísk sa zakazuje jazdiť na bicykli, kolobežkách, skateboardoch a kolieskových korčuliach.
6. Vstupovať do areálu pohrebísk s motorovými vozidlami alebo inými dopravnými prostriedkami, s výnimkou bicyklov a vozíkov pre invalidov, je možné len so súhlasom správcu pohrebísk, a len po určených komunikáciách.
7. Svietidlá (sviečky, lampáše) možno na pohrebiskách zapalať, len ak sú vhodným spôsobom zabezpečené proti vzniku požiaru.
8. Správa pohrebísk je oprávnená v odôvodnených prípadoch rozsvecovanie svetiel obmedziť alebo celkom zakázať.
9. Kytice bez nádob na vodu, sviečky a vence možno umiestňovať len na plochy, ktoré sú na pohrebiskách na tento účel vyhradené. Prevádzkovateľ je oprávnený zvädnuté alebo inak znehodnotené kvetinové dary a iné predmety odstrániť.

## **Čl. 17** **Stavby**

1. K zriadeniu stavby hrobu, náhrobku, hrobky, rámu alebo k prestavbe alebo úprave už existujúcej stavby na pohrebiskách je potrebný predchádzajúci písomný súhlas prevádzkovateľa.
2. Pri vyhotovení stavby alebo pri jej úprave musí sa stavebník riadiť úpravami správy pohrebísk, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmery, výzdobu alebo druh použitého materiálu.  
Pri tom:
  - a) základy musia byť vykopané do nezamrzajúcej hĺbky a musia byť dimenzované so zreteľom na únosnosť pôdy,
  - b) dno hrobu musí byť najmenej 50 cm nad hladinou spodnej vody,
  - c) pochovávacia plocha musí byť v rozmeroch
    - pri hrobe najmenej 80 cm x 200 cm
    - pri hrobke najmenej 90 cm x 200 cm
    - pri detskom hrobe najmenej 60 cm x 160 cm
    - pri hrobe pre dieťa mladšie ako 3 roky najmenej 50 cm x 100 cm
  - d) uličky medzi hrobmi (hrobkami) musia byť najmenej 30 cm,
  - e) steny medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 60 cm,
  - f) vrstva hliny určená na pokrytie rakvy v hrobe musí byť najmenej 140 cm so zreteľom na úroveň okolia hrobu,
  - g) predné a zadné hrany rámov musia byť v jednej priamke s prednými a zadnými hranami susedných rámov,
  - h) pri stavbe náhrobku musia jednotlivé kusy do seba zapadať,
  - i) pri svaovitom teréne musí byť stavba a jej príslušenstvo rovnomerne odstupňované.
3. Po ukončení stavebných prác je stavebník povinný na svoje náklady okolie hrobu vyčistiť, a odstrániť stavebný materiál.
4. Je zakázané odstraňovať stavby bez súhlasu správy pohrebísk, alebo odnášať z pohrebísk časti náhrobkov, hrobiek alebo iných stavieb na pohrebisku.

**Čl. 18**  
**Stromy a kry**

1. Stromy a kry možno vysadzovať na prenajatom hrobovom mieste len s predchádzajúcim písomným súhlasom správy pohrebísk.
2. Správa pohrebísk môže výsadbu, ak to uzná za potrebné, odstrániť. Nájomcovia hrobových miest ani iné osoby nesmú bez súhlasu prevádzkovateľa zasahovať do zelene vysadenej prevádzkovateľom.

**Čl. 19**  
**Lavičky**

1. Lavičky možno na pohrebiskách umiestňovať len s písomným súhlasom správcu pohrebísk, ktorý môže určiť rozmery i tvar lavičky, prípadne spôsob ich upevnenia.
2. Lavičky môžu používať všetci návštevníci pohrebísk.

**Čl. 20**  
**Zrušenie pohrebísk**

1. Pohrebiská môže zrušiť len obec. Pohrebiská možno zrušiť až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebiskách.
2. Pohrebiská možno pred uplynutím tlecej doby uvedenej v odseku 1 zrušiť len ak by ďalším pochovávaním na pohrebiskách mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy a z dôvodu verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy.
3. Podrobnosti v súvislosti so zrušením pohrebísk upravuje ustanovenie § 26 zákona č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve.

**Čl. 21**  
**Záverčné ustanovenia**

1. Toto VZN bolo schválené Obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2008.
2. Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1.1.2009.

Vo Veľkej Ide, dňa 15.12.2008

podpis starostu obce

VZN vyvesené na úradnej tabuli v obci Veľká Ida dňa 15.12.2008

VZN vyvesené na úradnej tabuli v časti obci Veľká Ida - Gomboš dňa 15.12.2008

VZN nadobúda účinnosť dňa 1.1.2009